

Asia: VN/10321/2021

Lausuntopyyntö ehdotuksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi Helmi-elinympäristöohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi Helmi-elinympäristöohjelmasta 2021-2030.

Helmi-elinympäristöohjelman päätavoitteena on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja parantaa elinympäristöjen tilaa mm suojelemalla, kunnostamalla ja ennallistamalla soita, lintuvesiä, perinnebiotooppeja, metsiä, pienvesiä ja rantaluontoa. Ohjelman toteuttamiseksi esitetään 40 eri toimenpidettä. Pienvesien sisällyttäminen Helmi ohjelmaan on kannatettava asia.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä sitä, että Helmi elinympäristöohjelma on laadittu laajassa ministeriöiden ja sidosryhmien välisessä yhteistyössä.

On kuitenkin hyvä muistaa, että paikallisella taholla ja toimijoilla on hyvin harvoin mahdollista tarjota tai osallistua kustannuksiin omalla rahoituksellaan, vaikka motivaatiota tähän saattaisi olla. Siksi Keski-Pohjanmaan liitto näkee tärkeänä, että luonnonsuojeluvaroja kohdistetaan Helmi-ohjelman mukaisesti myös ennallistamiseen. Kohteiden ennallistaminen tuo työtä, parantaa ympäristön tilaa sekä virkistys- ja luontomatkailumahdollisuuksia. Kun paikalliset maanomistajat, yhdistykset ja muut toimijat osallistuvat kunnostamistyöhön, niin hankkeille saadaan parempi hyväksyntä ja vaikuttavuus. Paikallisia tahoja on hyvä kuulla jo Helmi alueiden suunnittelu- ja valintavaiheessa.

Ehdotettu alueellinen yhteistyöryhmä on hyvä.

Vaikka Helmi-alueita perustetaan alueellisiin monimuotoisuuskeskittyisiin, on tärkeää että niiden perustaminen tapahtuu yhteisymmärryksessä ja yhteistyössä maanomistajien kanssa. On myös tärkeää, että luonnon monimuotoisuuden rinnalla parannetaan paikallisia virkistysalueita ja luontomatkailun edellytyksiä.

Helmi ohjelman myötä myös Metso -ohjelman jatko on turvattu lähivuosiksi. Metso on ollut onnistunut väline vapaaehtoisten metsäluonnon suojelualueiden toteuttamisessa. Helmi ohjelman kautta Metso-ohjelmassa voidaan toteuttaa myös metsien ennallistamista ja luonnonhoitotoimenpiteitä mikä on hyvä asia. Tärkeää on se, että Helmi ohjelman toimenpiteet perustuvat vapaaehtoisuuteen.

Alueellisessa viestinnässä ja sidosryhmätyössä on kuntien ympäristöpalvelut ja maakuntaliitot otettava huomioon, koska kuntapuolella on merkittävä rooli niin virkistyskäytön järjestämisessä, luontomatkailun kehittämisessä kuin kaavoituksessakin. Tämä tulisi ottaa huomioon myös alueellisia yhteistyöryhmiä perustettaessa.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä sitä, että Helmi-ohjelman toimenpiteille on tehty laadukas ja tarkka seurantaohjelma. Näin toiminnan vaikuttavuutta voidaan helposti arvioida ja toimenpiteiden suuntaa tarvittaessa muuttaa.

Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa Helmi- elinympäristöohjelmaan.

Kaiponen Jyrki
Keski-Pohjanmaan liitto

Rekilä Teppo
Keski-Pohjanmaan liitto